

**Plan mot diskriminering och
kränkande behandling
Hasselbackens musikförskola**

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Förskoleverksamhet

Läsår: 2018-2019

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleverksamhet

Ansvariga för planen

Henrietta Wass Förskolechef, Pia Gustafsson Barnskötare

Vår vision

Vår vision på Hasselbackens förskola är att varje barn och vuxen har förståelse för värdegrunden och att den hålls levande i verksamheten. På vår förskola ska ingen bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling.

Planen gäller från

2018-09-28

Planen gäller till

2019-05-31

Läsår

2018-2019

Barnens delaktighet

Genom kartläggning och observationer är barnen delaktiga i planen. Observationerna har rört känslor, delaktighet, kamratskap och trivsel. Barnen från 3 år har intervjuats.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Genom kartläggning utifrån enkätundersökning är vårdnadshavare delaktiga i planen.

Personalens delaktighet

Genom kartläggning utifrån diskussioner i arbetslaget. Frågor som vi använde var hur vi arbetar med jämställdhet och likabehandling i det vardagliga arbetet. Personalen har gemensamt analyserat enkätsvaren från vårdnadshavare.

Förankring av planen

Vi använder etablerade informationskanaler som informationsbrev och föräldramöten. Planen finns tillgänglig på anslagstavla och under fliken Förskolans filer i Pluttra. Personalen arbetar med planen på planeringsdagar och APT.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Resultat och effekter utvärderas och diskuteras i personalgruppen. Enkätundersökning. Barnintervjuer, observationer/dokumentationer och riskanalys av förskolans lokaler.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Förskolechef, personal, vårdnadshavare och barn.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Vi har fortsatt ta vara på våra olikheter genom gruppstärkande planerade aktiviteter såsom lekar, grupparbeten och musik. För att bygga bra relationer har vi jobbat med varje barns självbild. På så sätt har barnet lättare hanterat motgångar och konflikter.

Vi har tagit fram frågeställningar som används i Pluttra.

Pluttra har bidragit till större insyn i vår verksamhet och skapat större trygghet för vårdnadshavare.

Vi har arbetat med vårt förhållningssätt kring genusfrågor. Varje pedagog är medveten om detta mål men vi behöver fortfarande påminna oss själva och varandra.

Utifrån kartläggning, enkäter och barnintervjuer har vi satt upp nya mål.

Mål för läsåret 18/19

-Vi ska tydligare formulera syftet med vårt förhållningssätt, vår pedagogik och våra aktiviteter inför vårdnadshavare. Alla pedagoger ska vara trygga med att sätta ord på detta.

-De individuella pluttrainläggen ska var likvärdiga i form av mängd, läroplanskoppling, text och bild. Alla barn ska ha ett minst ett individuellt inlägg innan årsskiftet 18/19. De allmänna inläggen ska vara likvärdiga i form av att alla målområden i Lpfö 98/16 ska vara representerade och alla barn ska vara med på lika villkor.

Årets plan ska utvärderas senast

2019-05-31

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Under läsåret fördjupar vi oss i diskrimineringsgrunderna enligt C Företagets årshjul.

Vi diskuterar de mål och insatser som är uppställda i det förebyggande arbetet. Utifrån den diskussionen gör vi en sammanställning och analys över vad som behöver förbättras och var fokus ska ligga för kommande likabehandlingsplan. Kommunens enkät till vårdnadshavare täcker frågorna kring planen och vi analyserar dessa svar.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Henrietta Wass förskolechef, Pia Gustafsson barnskötare

Främjande insatser

Namn

Främja likabehandling oavsett funktionsnedsättning

Områden som berörs av insatsen

Funktionsnedsättning

Mål och uppföljning

Sträva efter att alla får ta lika stor plats i miljön och verksamheten utefter barnets behov.

Uppföljning: Apt januari 2019

Insats

- Vi erbjuder miljöer och material som är pedagogiskt utformade för allas behov.
- Vi planerar verksamheten så att det är möjligt att man kan delta på sina villkor.
- Vi använder musiken som är ett gemensamt utvecklingsverktyg på hela förskolan.

Ansvarig

All personal på förskolan

Datum när det ska vara klart

Detta är ett pågående arbete under hela läsåret.

Namn

Främja likabehandling oavsett kön

Områden som berörs av insatsen

Kön

Mål och uppföljning

Sträva efter att alla får ta lika stor plats i miljön och verksamheten utefter barnets behov.

Uppföljning: Apt oktober 2018

Insats

- Vi uppmanar och utmanar barnen till att byta miljö och material så att de inte begränsar sina val efter könstillhörighet.
- Vi observerar barngruppen kontinuerligt för att se och upptäcka svaga punkter så att vi kan förebygga könstereotypa mönster i beteende och miljö.
- Vi använder musiken och leken som redskap för att utmanas.

Ansvarig

Henrietta Wass förskolechef, Pia Gustafsson barnskötare

Datum när det ska vara klart

Detta är ett pågående arbete under hela läsåret.

Namn

Främja likabehandling oavsett könsidentitet och könsuttryck.

Områden som berörs av insatsen

Könsidentitet eller könsuttryck

Mål och uppföljning

Sträva efter att alla får ta lika stor plats i miljön och verksamheten utefter sitt behov.

Uppföljning: Apt oktober 2018

Insats

- Vi använder barnlitteratur, musik, m.m. som handlar om olika former av könsidentitet och könsuttryck.

- Vi har samtal om och uppmärksammar rollekar, där könsöverskridande uttryck kan förekomma och bekräfta dessa uttryck.

Ansvarig

All personal på förskolan

Datum när det ska vara klart

Detta är ett pågående arbete under hela läsåret.

Namn

Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet.

Områden som berörs av insatsen

Etnisk tillhörighet

Mål och uppföljning

Alla barn ska känna sig stolta över sig själv och sin etniska tillhörighet.

Uppföljning: Apt november 2018

Insats

- Vi uppmärksammar de olika etniska tillhörigheterna på samlingarna genom att säga god morgon på de olika språken.
- Vi räknar på våra olika språk.
- Vi samtalar tillsammans med barnen om världen och använder oss av lärplattor för att få mer information och kunskap om olika etniska tillhörigheter.
- Vi använder musiken för att barnen ska få en djupare insikt i olika kulturer och språk.
- Vi uppmärksammar och samtalar om olika maträtter och låter barnen få smaka på mat från olika kulturer.

Ansvarig

All personal

Datum när det ska vara klart

Detta är ett pågående arbete under hela terminen.

Namn

Främja likabehandling oavsett religion eller annan trosuppfattning

Områden som berörs av insatsen

Religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning

- Alla ska ha samma värde oavsett religion eller annan trosuppfattning.
- Alla vårdnadshavare ska med samma förtroende kunna skicka sina barn till förskolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra religiösa åskådningen.

Uppföljning: Apt november 2018

Insats

Vi respekterar och visar intresse för de religioner och trosuppfattningar som finns bland barn och personal på förskolan med dess traditioner och högtider.

Ansvarig

All personal

Datum när det ska vara klart

Detta är ett pågående arbete under hela läsåret.

Namn

Främjande arbete utifrån kränkande behandling

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Alla på förskolan ska kontinuerligt uppdatera sina kunskaper om vad trakasserier, diskriminering och kränkande behandling innebär.

Uppföljning: Apt december 2018

Insats

- Personalen är rörliga och vaksamma på de ställen som är lite undanskymda miljöer där otrygghet har visats.
- Vi samtalar om hur man ska vara mot varandra. Om individens integritet och frihet. Om hur man kan hjälpa den som blir kränkt eller utsatt.
- Vi spelar upp små teatrar och ger barnen redskap och stöd i hur man löser konflikter, låter barnen hjälpa varandra i olika situationer.
- Med hjälp av musik, dans, grupp och rollekar öka den empatiska förmågan.

Ansvarig

All personal

Datum när det ska vara klart

Detta är ett pågående arbete under hela läsåret.

Namn

Främja likabehandlingsarbete oavsett sexuell läggning

Områden som berörs av insatsen

Sexuell läggning

Mål och uppföljning

- De vuxna på förskolan ska få en djupare förståelse och respekt för alla oavsett sexuell läggning.
- Barnen ska kunna utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa föreställningar om sexuell läggning.

Uppföljning: Apt februari 2019

Insats

- Vi läser böcker som tar upp olika familjekonstellationer.
- Genom samtal och diskussioner helt naturligt i det vardagliga arbetet.
- Genom att leka i hemvrån tillsammans med barnen och ge förslag på roller i leken.
- Ha bilder uppsatta på olika familjekonstellationer på förskolans väggar.

Ansvarig

All personal

Datum när det ska vara klart

Detta är ett pågående arbete under hela läsåret

Namn

Främjande arbete utifrån ålder

Områden som berörs av insatsen

Ålder

Mål och uppföljning

-Skapa förutsättningar för barnen att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa föreställningar som baseras på ålder.

Uppföljning: Apt mars 2019

Insats

- Reflekterar över om det finns osynliga maktstrukturer i barngruppen som bygger på ålder?
- Blanda arbetsgrupper och lekgrupper utifrån kunskap och intresse och inte ålder.
- Använder oss av musiken där alla på förskolan kan utvecklas oavsett ålder.

Ansvarig

All personal

Datum när det ska vara klart

Detta är ett pågående arbete under hela läsåret.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Enkäter till föräldrar, gruppdiskussion i arbetslaget, riskanalys, husmodellen, incidentrapporter, barnintervjuer, reflektioner.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

- Personalen har gjort regelbundna observationer.
- Vårdnadshavare har svarat på enkätfrågor.
- De äldre barnen har deltagit i intervjuer.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Diskussion på Apt och på planeringsdagar.

Resultat och analys

-I enkäten och i samtal med vårdnadshavare har vi uppmärksammat att i vissa situationer tycker vårdnadshavare och föräldrar olika om vad som är att kränka ett barn. Ett exempel kan vara om ett barn satt på sig ett plagg på "fel" sätt uppfattar vårdnadshavare det som kränkande att personalen inte rättar till det. Personalen tycker det är kränkande att ändra på något som barnet gjort själv och är stolt över.

-Genom observationer har vi upptäckt att inte alla barn känner sig trygga i alla sammanhang, det blir ofta "stökigt" kring ett par barn. Barnen söker mycket vuxenstöd och blir osjälvständiga i dessa situationer.

Förebyggande åtgärder

Namn

Avvärja risker för diskriminering.

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

-Vi ska tydligare formulera syftet med vårt förhållningssätt, vår pedagogik och våra aktiviteter inför vårdnadshavare. Alla pedagoger ska vara trygga med att sätta ord på detta.

Åtgärd

- På planeringsdagen ska vi arbeta med hur vi bedömer vad som är en kränkande behandling för att pedagogerna ska känna sig trygga i diskussion med vårdnadshavare.
- Ha som en punkt på inskolningssamtalen hur vi tänker.
- Lyfta frågan på föräldramötet.

Motivera åtgärd

Vårdnadshavare har uttryckt att vi kränker barn. Här finns en motsättning mellan vårdnadshavare och personal.

Ansvarig

All personal

Datum när det ska vara klart

2019-05-01

Namn

Områden som berörs av åtgärden

Funktionsnedsättning samt kränkande behandling

Mål och uppföljning

- Alla barn ska känna sig trygga i alla förskolans lekmiljöer och med alla barn och vuxna på förskolan.

Åtgärd

- Vi skapar fler lekmiljöer för att minska antalet barn på varje plats.
- Vi vuxna finns utspridda i lokalerna för att alltid kunna utgöra ett stöd för barnen.
- Utökad personaltäthet med kommunens anslag.

Motivera åtgärd

- Miljön har inte fungerat för barnen, vare sig de med funktionsnedsättning eller övriga. Vi har sett att barn med utåtagerande beteende gör andra barn osäkra. Dessa barn behöver extra vuxenstöd och en lugnare lekmiljö för att lättare styra sina impulser.

Ansvarig

All personal

Datum när det ska vara klart

2018-08-31

Rutiner för akuta situationer

Policy

Alla på förskolan ska känna sig trygga. Nolltolerans mot kränkande behandling och trakasserier.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Barnen är alltid under uppsikt både ute och inomhus.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

All personal på förskolan, men i första hand till pedagogerna på sin avdelning.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Samtal ska föras med alla inblandade parter så fort som möjligt. Vi visar tydligt att kränkande beteende inte är acceptabelt. Vi för en dialog om hur man kan göra istället. Personalen informerar alltid förskolechefen och vårdnadshavare.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Samtal ska föras med alla inblandade parter så fort som möjligt. Vi visar tydligt att kränkande beteende inte är acceptabelt. Vi för en dialog om hur man kan göra istället. Personalen informerar alltid förskolechefen.

Rutiner för uppföljning

Samtal med alla berörda. Dokumentation vid varje tillfälle all personal är ansvarig för detta. Förskolechefen är ansvarig för att åtgärder sätts in och uppföljning sker samt utvärdering.

Rutiner för dokumentation

- Dokumentera händelsen, var och när.
- Vilka var närvarande, vilka ska delges.
- Åtgärder.
- Uppföljning
- Ansvariga: Alla i arbetslaget ansvarar tillsammans.

Ansvarsförhållande

Förskolechefen har det övergripande ansvaret när det gäller:

- att planen byggs fram
- förebyggande arbete
- dokumentation
- åtgärd/stöd
- uppföljning/utvärdering

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till en förskola med motiveringen att det redan går så många flickor på den aktuella förskolan.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder.

Trakasserier

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn känner sig hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Vuxna måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse, exempelvis när de leker doktorslekar.

Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- En flicka går före en pojke i kön till en förskola med motiveringen att det redan finns en stor majoritet pojkar på förskolan. [diskriminering]
- När barnen leker på gården berättar Peter för sin förskollärare Gunilla att han vill ha en likadan röd mössa som Fatima. Han tycker att den är väldigt fin med små glitterhjärtan på. Gunilla säger skrattande "Då kanske vi ska kalla dig för Petra, så att de andra inte tror att du är Fatima". Hon berättar för de andra barnen om det och alla skrattar åt Peter. [trakasserier på grund av kön]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala".

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

Sedan ett år tillbaka markerar Erik, 5 år, tydligt att hon helst vill vara flicka och kallas hon och henne. Föräldrarna har gått med på hennes önskemål att bära klänning. En dag är Erik ledsen när pappa kommer till förskolan för att hämta henne. Hon berättar att hon inte fick följa med på utflykt eftersom hon vägrade att ta på sig ett par byxor. Pappa frågar personalen varför Erik skulle byta till byxor och får svaret: "Det får vara någon måtta med tramset." Pappan blir också uppmanad att i fortsättningen klä Erik i "riktiga kläder" eftersom några barn har börjat reta henne för att hon bär klänning. [diskriminering och trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En förskola med många barn med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn när man tar in nya barn för att inte få en alltför segregerad barngrupp. [diskriminering]
- En av förskollärarna uttalar sig negativt om polacker inför barnen. I barngruppen finns det ett polskt barn som tar illa vid sig. [trakasserier]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Axel går i Evangeliska Fosterlands-Stiftelsens söndagsskola. Hans dagbarnvårdare säger "Usch, vilket trams! Ska du bli en sådan där bibelfanatiker?" [trakasserier]
- Salima blir ledsen eftersom några av de andra barnen brukar skratta åt hennes mamma som bär muslimsk huvudduk när hon kommer och hämtar henne. En av barnskötarna tröstar Salima, men vidtar inga andra åtgärder. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Anna som har ADHD får inte börja på samma förskola som sin storebror. Kommunen, som tillämpar syskonförtur, tycker i detta fall att Anna ska börja på en annan förskola. Där finns det andra barn med samma diagnos och personalen har därför kunskap om denna. [diskriminering]
- David har muskeldystrofi som gör att han går klumpigt och ostadigt och har lätt för att falla. Några av barnen brukar reta David och kallar honom "Snubbelfot". Personalen har hört att han blir retad, men har inte vidtagit några åtgärder. [trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Det har gått bra på förskolan tills James äldre bror kommer på besök. Några av barnen har hört när deras storasyskon i negativa ordalag kallat James bror för bög. Nu får James inte vara med och leka eftersom han har en "äcklig" storebror. Eftersom en av de vuxna på förskolan hör ordväxlingen utan att reagera känner James att han inte har någon att vända sig till. [trakasserier]

- Johanna är ny på förskolan och ska fylla i sitt familjetråd. Hon får en förtryckt mall där mammans och pappans namn ska fyllas i. Hon vill ha ett nytt papper med mamma och mamma, men får till svar att hon kan stryka över pappa och skriva dit ”den andra tantens” namn. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i förskolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelse som kan vara trakasserier:

Malte är den enda sexåringen som går kvar i förskolan och inte har börjat i förskoleklass. Det är hans föräldrar som valt det. De andra barnen retar honom ofta för det. [trakasserier]